

ПРИКАЗИ

УДК/UDC 343.2(049.32)

ПРИКАЗ КЊИГЕ / BOOK REVIEW

Миодраг Н. Симовић

Правни факултет Универзитета у Бањој Луци
Уставни суд Босне и Херцеговине

Драган Јовашевић

Практикум за кривично право, Општи део,

Центар за публикације Правног факултета Универзитета у Нишу,
Ниш 2013,
стр. 250.

Средином 2013. године изашла је из штампе нова књига „Практикум за кривично право, Општи део“ аутора др Драгана Јовашевића, редовног професора Правног факултета у Нишу.¹ Ријеч је о једном од оних истраживачких радова који иду у категорију књига „дубоке оданости“. Њу није било могуће написати ни по каквој спољашњој наруцби, нити је она могла настати искључиво као резултат академских амбиција. Ријеч је, строго и право узев, о истраживачком дјелу достојном великог имена и дјела, у чију је коначну обухватност и исцрпност ваљало уложити изванстандардни напор, приде знање, страст и још више од тога – најбоље године живота и најбоље што се може и умије. Драган Јовашевић учинио је управо то. И управо тако.

Миодраг Симовић, *miodrag.simovic@ustavnisud.ba*.

¹ Дипломирао на Правном факултету у Београду 1981. године. Магистарску тезу под називом „Наркоманија као социјално-патолошка појава и њен криминогени значај“, одбранио је на Правном факултету у Београду 1985. године. Докторску дисертацију на тему „Кривично дјело фалсификовања исправе“ одбранио је на Правном факултету у Београду 1995. године. На Правном факултету у Нишу ради од 2004. године, када је изабран за ванредног професора за ужу кривичноправну научну област. За редовног професора на истом факултету изабран је 2009. године. У својој професионалној каријери објавио је 12 уџбеника, десет монографија, седам практикума и преко 120 чланака. Учествовао је у седам пројеката. Према наставном плану Правног факултета у Нишу, усвојеном 2008. године, изводи наставу на основним студијама права из предмета Кривично право и Међународно кривично право, а на дипломским студијама права из предмета Малољетничко кривично право.

Садржина наведеног рукописа, која је врло амбициозно компонована, у потпуности одговара наставном плану и програму који је уобичајен за предмет „Кривично право“ и прати излагања која су садржана у основном уџбенику за овај предмет истог аутора. У тежњи да олакша рад студентима у савладавању материје из области кривичног права, аутор је на једноставан и приступачан начин проучио, уобличио и приказао практичне аспекте, садржину и обиљежја основних института садржаних у општем дијелу Кривичног законика Републике Србије.

У прилазу овој материји, аутор је пошао од општеусвојених начела и метода излагања. За сваки посматрани институт општег дијела кривичног права, при чему је узложена материја систематизована према редослиједу у Кривичном законнику Србије из 2005. године,² прво је дат законски опис према рјешењима из позитивног кривичног законодавства, а затим је дато више примјера из домаће судске праксе који на сликовит начин приказују садржину, суштину, значај и природу сваког од изложених појмова и института. У дијелу судске праксе, који представља најобимнији и најзначајнији дио овог практикума, хронолошки је наведено неколико стотина судских одлука, правних схватања и ставова највиших судова у Републици Србији.

Бројност и оригиналност правних схватања и судских сентенци везаних за поједине институте општег дијела кривичног права, као што су важење кривичног закона, појам и елементи кривичног дјела, стадијуми у извршењу кривичног дјела, облици извршења кривичног дјела и саучесништво и систем кривичних санкција – изражавају право богатство животних ситуација и могућности суда у конкретизацији законских одредаба општег карактера на поједине случајеве из непосредног практичног испољавања у свакодневним животним ситуацијама. На овај начин, изложена судска пракса пружа непресушан извор и богатство правних сентенци којима се поједина законска рјешења непосредно испољавају, што представља један од оригиналних начина тумачења правних норми од стране суда. Међутим, значај и улога судске праксе тиме се не завршавају, јер та пракса, у великој мјери, може да буде од помоћи законодавцу приликом регулисања многих ситуација приликом реформи, измјена или допуна законских рјешења.

Излагање сваког института аутор је завршио низом питања и задатака за непосредан практичан рад студената. То истовремено омогућује примјену практикума, не само од стране студената у процесу

² Кривични законик, *Службени гласник Р. Србије*, бр. 85/05, 88/05, 107/05, 72/09, 111/09, 121/12 и 104/13.

образовања, већ и свих заинтересованих лица запослених у органима кривичног правосуђа.

Рад је писан једноставним и разумљивим стручним правничким језиком, лаким и допадљивим стилем, логиком цјелине и прегледно, што га чини изузетно погодним за теоријско и практично поимање и разумијевање материје општег дијела кривичног права. Продубљеност посматраних тема, уочених питања и проблема, као и начин њиховог разрјешења, одражавају не само висок степен познавања материје из ове области, већ и изванредан педагошки приступ. Ове одлике чине овај рад не само занимљивим и корисним, већ и подобним за образовање студената.

Анализа изложене материје, начина и метода представљања садржине, стила и језика писања показује да ће ова књига бити изузетно значајно помоћно учило за савладавање наставне материје која је обухваћена садржином предмета „Кривично право“ на Правном факултету у Нишу. Иако се ради о помоћном уџбенику за студенте овог факултета, ово се издање може веома успјешно користити и у процесу основног и допунског школовања и специјализације студената на другим факултетима у Републици Србији који у свом наставном програму изучавају садржаје из области кривичног права.

У сваком случају, ријеч је истински о врло занимљивој, важној и корисној књизи која ће бити једна од полазних тачака свакоме ко се у савременом добу жели нешто знати о кривичном праву Републике Србије. С те одскочне даске, неспорно је да се читалац врло информисано може усмјерити према даљњем истраживању практичних питања повезаних с феноменом кривичног права и детаљнијем студирању појединих института назначених у књизи. Практикум је, као вриједан допринос, подлога за проучавање, за академску дебату, за укупно проширење знања.

У цјелини, дјело показује снагу и капацитет аутора да се носи колико с традиционалним, али исто тако и с потпуно новим питањима с којима се правна наука на овом подручју прије или касније суочавала. Истовремено, домаћа кривичноправна литература добила је вриједно дјело које ће користити и широј научној и стручној јавности (и правничкој, али и стручњацима који нису правници) за систематско и прегледно сагледавање, те пропитивање правних садржаја из кривичног права.

Књига је вриједан допринос у којему је концентрисано искуство које свакоме може бити поучно. Утолико, она представља незаобилазну литературу с подручја кривичног права и заиста хвале вриједан пројект и надамо се да ће доспјети у руке мноштва заинтересованих читалаца.